

The background of the slide is a light gray gradient with several realistic water droplets of various sizes scattered across it. The droplets have highlights and shadows, giving them a three-dimensional appearance. The text is centered in the middle of the slide.

ДАВНЬОКИТАЙСЬКА ФІЛОСОФІЯ

КОНФУЦІАНСТВО І ДАОСИЗМ

Філософія Стародавнього Китаю виникла на основі різних вчень, шкіл, напрямків, міфологічного і релігійного світоглядів. Провідне місце в ній належить таким напрямкам, як конфуціанство і даосизм.

КОНФУЦІАНСТВО

Конфуціанство – етичне, політичне і філософське вчення, засновником якого був видатний китайський філософ Конфуцій (551-479рр. до нашої ери).

В давньокитайській філософії головною темою були проблеми регулювання між людиною і суспільством, правителем і підлеглими, моральні засади їх взаємовідносин.

КУНФУЦІЙ

Кунфуцїй – видатна, харизматична людина. Знання про нього, - це розповіді його учнів і послідовників, котрі записали його думки і оформили їх у книзі під назвою «Бесіди і висловлювання».

У житті Конфуцїй був привітним, уважним, ввічливим; зі своїми учнями – сердечним і щирим; у своїй діяльності дотримувався чотирьох правил: не бути категоричним у своїх судженнях; не займатися пустими розмірковування; не виявляти впертості; не дбати про себе особисто. Конфуцїй був прихильником традиційних китайських церемоній, дисципліни і порядку. Розповідають, що він навіть не входив до оселі, якщо хідник біля дверей був розстелений неакуратно.

Конфуцій вважав, що для благородної людини повинні бути характерні п'ять необхідних моральних якостей: щедрість, щирість, серйозність, старанність і доброта. Він був переконаний, що той, кому властиві ці якості, «у будь-якому місці Піднебесної буде вважатися гуманним».

ЗАКОН НЕБА

Моральним кредом для Конфуція була вимога: «Не роби людині того, чого не бажаєш собі». Конфуцій був прихильником чіткого розподілу обов'язків між людьми, вимагав, щоб кожен займався своєю справою, робив те, що вміє.

Суспільство розвивається не само по собі, не стихійно, а за «законом неба» як верховного божества. Держава, її правитель, його влада – божественного походження. Така «воля неба». Виходячи з цього, Конфуцій поділяв людей на чотири групи: перша група – це ті, хто має знання від народження. Ці знання їм дарує «небо», друга група – ті, хто набуває знання в процесі навчання; третя група – ті, що вчаться і мають у цьому великі труднощі; четверта група – ті, хто має великі труднощі в навчанні і не вчиться. Це народ.

Конфуцій вважав, що чинний суспільний устрій (феодалний лад) можна зберегти лише за умови неухильного дотримання стародавніх традицій, культу предків, культурних надбань минулого, регулювання морально - етичних стосунків між правителем і його підлеглими. У зв'язку з цим філософ пропонує низку заходів, щоб здійснити це на практиці. В основі цих заходів повинні бути: людяність («жень») і етикет, церемонія («лі»).

«ЛІ» ТА «ЖЕНЬ»

«Лі» – це основа гармонійних стосунків між людьми, правителем, і підлеглими. Дотримання «лі» означає, що кожен повинен знати своє місце у суспільстві ієрархії і діяти відповідно до свого становища, бо його місце в ньому – не від влади, а від «волі неба».

Поняття «людяність» («жень») в етиці Конфуція _ це моральний закон. Людям є той, хто беззастережно підпорядковує свої інтереси вищим за своїм соціальним становищем, хто вшановує старших, ставиться до них з повагою і покірливістю.

Конфуціанство, його норми, правила поведінки, соціальний порядок, традиційна ритуальність – усе це було підпорядковане єдиній меті: зміцненню держави і влади правителя, вихованню підлеглих у дусі беззастережної покори їм. Протягом багатьох століть конфуціанство сприяло зміцненню феодальних порядків у Китаї.

ДАОСИЗМ

Другим провідним напрямком давньокитайської філософії був даосизм.

Даосизм (від китайськ. дао-цзя – школа дао) викик у 2-й половині I тисячоліття до нашої ери. Його засновником був видатний філософ Лао-цзи (579-499рр. до нашої ери).

Основні положення даосизму: світ розвивається за природнім законом, а не за «законом неба». Природним законом є дао – шлях, яком у з необхідністю підпорядковано все те, що існує. Дао – це «матір усіх речей». Дао породжує одне, одне породжує два, два породжує три, а три породжує всі речі. Дао – все загальний закон розвитку світу.

Дао, як закон, не можна ні побачити, ні відчутти, ні стрийняти на дотик. Дао не має ваги, не видає звуків, не має форми. За словами Лао-цзи, «дивишся на нього, але не бачиш, слухаєш його, але нечуєш, ловиш його, але не можеш впіймати».

Важливим положення вчення Лао-цзи його уявлення про першооснову всього існуючого. Такою першоосновою, на йогодумку, є вічна, єдина і неподільна матеріальна субстанція «ці» у поєднанні з дао. Згодом, у послідовників філософії Лао-цзи, субстанція «ці» вже поділяється на п'ять речовинних видів(дерево, воду, землю, вогонь і метал) як складових елементів усіх речей.

ЛАО-ЦЗИ

Лао-цзи - чи не один з перших давньокитайських філософів, який звернув увагу на суперечливість буття світу. Він стверджував, що речі, досягнувши пених меж, стають іншими: «неповне стає повним; криве-прямим; порожне наповнюється і навпаки». Це означає, що речі мають у собі «їнь» і «янь» як свої протилежності. Завдяки їх взаємодії виникає гармонія, щось нове. Взаємодію протилежностей Лао-цзи розглядав як загальну закономірність, як дао усіх речей. Вчення Лао-цзи було з однією з перших філософських систем, яка започаткувала новий напрямок у філософії на основі матеріальних первоначал, відмінних від міфології, релігії і конфуціанства. Ідея Лао-цзи мали великий вплив на розвиток культури і філософії Китаю.

СПАСИБІ ЗА УВАГУ!

1) https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D0%B8%D1%82%D0%B0%D0%B9%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0_%D1%84%D1%96%D0%BB%D0%BE%D1%81%D0%BE%D1%84%D1%96%D1%8F

2) <http://kpekIntu.at.ua/e-book/philosofija/page11.html>

3) <https://studfile.net/preview/5063818/page:2/>